

عنوان مقاله:

تاملی بر وصیت افراد بلاوارث در مازاد بر ثلث مال در فقه شیعه و حقوق ایران

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقه و حقوق اسلامی، دوره 14، شماره 53 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

ابوالفضل علیشاهی قلعه جوقی - دانشیار گروه الهیات- فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

صالح سعادت - دانش آموخته دکتری گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

خلاصه مقاله:

بر مبنای فقه امامیه و حقوق ایران موصی حق دارد حداکثر به میزان ثلث اموال خود وصیت نماید. ملاک محاسبه میزان ثلث نیز، اموال به جا مانده از موصی در حین وفات می‌باشد. چنانچه موصی به میزان مازاد بر ثلث وصیت نماید، با اجازه وراثت نافذ است. بنابراین با اجازه آنها، وصیت صحیح و در صورت عدم اجازه، وصیت نسبت به مازاد باطل خواهد بود. اما اگر شخصی بلاوارث، باشد اینکه آیا او بیش از ثلث اموالش را می‌تواند وصیت کند یا نه؟ در قانون فعلی ایران قانونگذار محترم صراحتاً حکمی را بیان نکرده‌اند که همین امر باعث اجمال و ابهام قوانین در این مورد شده است. از آنجائیکه راه حل رفع ابهام از مواد قانونی، بر اساس اصل ۱۶۷ قانون اساسی و ماده- ۳ قانون آیین دادرسی مدنی، استناد به منابع معتبر اسلامی یا فتاوای معتبر می‌باشد. فلذا این تحقیق درصدد است با بررسی منابع معتبر فقهی و الهام‌گیری از دیدگاه فقها و آراء حقوقدانان، ضمن تعیین حکم قطعی مساله، از قوانین موضوعه رفع ابهام و اجمال کند و به این نتیجه دست یافته است که با توجه به مبانی فقهی به نظر می‌رسد، اگر شخص بلاوارث، در تمام ترکه خود تصرف کرده و تکلیف اموال پس از مرگ خود را با وصیت مشخص کرده باشد، در این صورت، وصیت وی محدود به ثلث نبوده و این تصرف وی نسبت به تمام اموالش نافذ می‌باشد و این مطلب منافاتی با وارث‌بودن امام (علیه‌السلام) ندارد. زیرا این وارث‌بودن امام (علیه‌السلام) در صورت نبودن وارث و نبود وصیت می‌باشد.

کلمات کلیدی:

وصیت، موصی، ثلث اموال، بلاوارث، حاکم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1365128>

